

Κατευθυντήριες Οδηγίες

Περιγραφή κλινικού πλαισίου εκπαίδευσης στην Ψυχοθεραπεία

1. Ορισμός:

Η κλινική τοποθέτηση (clinical placement / practicum) είναι αναγκαίο και σημαντικό στοιχείο κατάρτισης σε όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα των ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων/μεθόδων. Στόχος της κλινικής τοποθέτησης είναι η ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των ειδικευόμενων ψυχοθεραπευτών με πρακτικές γνώσεις, αντίληψη και βιωματική εμπειρία σε Δομές ψυχοκοινωνικού πλαισίου. Επίκεντρο των Δομών μπορεί να είναι η προσφορά/παροχή προληπτικών ή/και θεραπευτικών ή/και φροντιστικών ή/και αποκαταστατικών προγραμμάτων, υπηρεσιών και παρεμβάσεων σε άτομα ή/και οικογένειες ή/και ομάδες με σχετικές ανάγκες/αδυναμίες.

Διαχωρισμός της Κλινικής Τοποθέτησης από τη Κλινική Πρακτική: Η κλινική τοποθέτηση διαχωρίζεται καθαρά από την πρακτική άσκηση (ή άλλως κλινική πρακτική με πελάτες) και είναι επιπρόσθετη των 1400 εκπαιδευτικών ωρών της βασικής εκπαίδευσης. Η Δομή και ο υπεύθυνος Επόπτης μπορεί να αναθέσει στον εκπαιδευόμενο ψυχοθεραπευτή οποιοσδήποτε φροντιστικές ευθύνες ή και να επιτρέψει την διεξαγωγή ατομικών ή ομαδικών θεραπευτικών συναντήσεων(κλινική πρακτική άμεσα με του πελάτες της Δομής) κατά την βούληση του και σε συμφωνία με τον υπεύθυνο του Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου, το οποίο φέρει την καθόλα ευθύνη για τα εκπαιδευτικά βήματα του εκπαιδευόμενου.

2. Έννοια και σημασία της Κλινικής Τοποθέτησης

Γνωσιακές ικανότητες

Η κλινική τοποθέτηση προσφέρει στους ειδικευόμενους ψυχοθεραπευτές την ιδιαίτερα σημαντική εμπειρία να γνωρίσουν την λειτουργία Δομών ψυχοκοινωνικής περίθαλψης και φροντίδας στον Κρατικό, Κοινοτικό ή και Ιδιωτικό τομέα . Μπορούν να γνωρίσουν την λειτουργία και λειτουργικότητα θεραπευτικής, διεπιστημονικής, πολυθεματικής ομάδας, να αντλήσουν εμπειρία στα επίπεδα επικοινωνίας μεταξύ Δομής και Κρατικών ή Κοινοτικών φορέων, νομικά, διαδικαστικά πλαίσια και όρια, αιτιολογία και διαδικασίες θεραπευτικού σχεδιασμού (ιατρικές και φαρμακευτικές παρεμβάσεις), οργανικές και ψυχικές ιδιαιτερότητες ορισμένων ασθενειών ή διαταραχών (ψυχοπαθολογία/διαγνωστική)

Επικοινωνιακές δεξιότητες

Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αναπτύξουν τον προσωπικό τους τρόπο προσέγγισης και συσχέτισης σε επαφή με άτομα/πελάτες και το οικογενειακό σύστημα. Επίσης αναπτύσσουν τρόπους διαχείρισης σχέσεων με το ιατρικό/φροντιστικό προσωπικό σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα, αντιμετωπίζοντας τυχόν ανησυχίες ή φόβους. Εξοικειώνονται επίσης με την ιδιαιτερότητα και την χρήση κλινικής ορολογίας. Με την συμμετοχή σε πολυθεματικές ομάδες και σε θεραπευτικές ή φροντιστικές παρεμβάσεις συνδράμουν επίσης θετικά στην αλληλεπίδραση και συσχέτιση μεταξύ των διάφορων ειδικοτήτων και στην ανάπτυξη αλληλοσεβασμού, κατανόησης και αναγνώρισης.

Προσωπική ανάπτυξη-ενδυνάμωση

Η εμπειρία της άμεσης επαφής με άτομα, οικογένειες ή ομάδες με κοινωνικές ή ψυχικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και με το προσωπικό της Δομής επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους ψυχοθεραπευτές να εξασκήσουν και να εφαρμόσουν ιδιαίτερες ψυχικές και επικοινωνιακές ικανότητες, να αναστοχαστούν και να αξιολογήσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες, να διερευνήσουν τα προσωπικά τους κίνητρα και κριτήρια, να διαμορφώσουν προσωπική γνώμη και εικόνα σχετικά με την αντιμετώπιση της θεραπείας και φροντίδας ιδιαίτερα, ευάλωτων ομάδων της κοινωνίας και να αποκτήσουν πρακτικές ικανότητες για άσκηση και εφαρμογή στην επαγγελματική τους πορεία.

3. Διευκολυντικές κατευθυντήριες γραμμές για Δομές ψυχοκοινωνικής περίθαλψης και υγείας με δυνατότητα Κλινικής Τοποθέτησης

Πλαίσιο: Παροχή επαρκούς εργασιακής εμπειρίας στην θεραπεία και φροντίδα ασθενών που διέρχονται ψυχικές ή/και ψυχοκοινωνικές κρίσεις ή ασθένειες. Οι Δομές πρέπει να παρέχουν στον εκπαιδευόμενο επαρκή εμπειρία των προγραμμάτων και κύκλων θεραπείας/φροντίδας ασθενών/πελατών εντός ενός πλαισίου συνεργασίας και με άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας που αποτελούν μία διεπιστημονική και πολυθεματική ομάδα.

Συχνότητα: Η κλινική τοποθέτηση δεν απαιτεί ένα συγκεκριμένο αριθμό εκπαιδευτικών(εργάσιμων) ωρών. Αναμένεται όμως ότι η κλινική τοποθέτηση του εκπαιδευόμενου θα διεξάγεται για τουλάχιστον μία εργάσιμη μέρα (6-8 ώρες) της εβδομάδας και θα διαρκεί τουλάχιστον 6 συνεχόμενους μήνες

Εποπτεία: Αναμένεται πως οι Δομές θα παρέχουν στους εκπαιδευόμενους την ανάλογη εποπτεία και συνοδευτική παρακολούθηση ώστε να μπορούν να αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες και ικανότητες, να μπορούν να αποταθούν στον υπεύθυνο Επόπτη τους εντός της Δομής με τις απορίες, ερωτήσεις ή ανησυχίες ή και τη γνώμη και τις εισηγήσεις τους, να έχουν την δυνατότητα να συζητήσουν όλα τα θέματα που αφορούν το θεραπευτικό πλαίσιο ή και τις απαιτήσεις του ρόλου και της ευθύνης τους ως μελλοντικοί επαγγελματίες ψυχοθεραπευτές.

Βεβαίωση: Αναμένεται πως η Δομή, με την ολοκλήρωση της κλινικής τοποθέτησης, θα παρέχει ανάλογο ονομαστικό πιστοποιητικό με λεπτομερή αναφορά της χρονικής διάρκειας (μήνες, ώρες), συχνότητα παρουσίας (εβδομαδιαία), σύντομη περιγραφή των ευθυνών και καθηκόντων που ανέλαβε ο εκπαιδευόμενος και να περιέχει μία σύντομη αξιολόγηση αυτού. Το πιστοποιητικό πρέπει να φέρει ημερομηνία έκδοσης και υπογραφή με όνομα και τίτλο/αξίωμα του υπεύθυνου Επόπτη της Δομής.

Ευθύνη: Η συμφωνία για την διεξαγωγή της κλινικής τοποθέτησης συνάπτεται μεταξύ Δομής (υπεύθυνου στελέχους της Δομής ή/και του Επόπτη της συγκεκριμένης Δομής) και του εκπαιδευόμενου Ψυχοθεραπευτή. Ο εκπαιδευόμενος πρέπει να παρουσιάσει στην Δομή ανάλογη γραπτή βεβαίωση και έγκριση από το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ή τον εκπρόσωπο του. Η Δομή και ο υπεύθυνος Επόπτης φέρουν την ευθύνη για την σωστή και ομαλή διεξαγωγή της κλινικής τοποθέτησης και την παροχή σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και εποπτείας. Σε περίπτωση που χρειάζονται διευκρινίσεις ή

υπάρχουν ιδιαίτερες δυσκολίες μπορεί η Δομή να απευθύνεται άμεσα στο Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο (στον υπεύθυνο Εκπαιδευτή) ή στον εκπρόσωπο του.

- Μερικά παραδείγματα Δομών:

Νοσοκομειακά τμήματα Ψυχιατρικής, Κέντρα ημέρας για ψυχικά ασθενείς, θεματικά συμβουλευτικά κέντρα για ιδιαίτερες ομάδες ασθενών ή και των οικογενειών τους (ρευματοπαθείς, θαλασσαιμικοί, καρκινοπαθείς, aids, εξαρτήσεις κλπ.) κέντρα τραυματοθεραπείας, ιδρύματα hospiz, παιδικές στέγες, στέγες/καταφύγια για θύματα διάφορων τύπων βίας ή κακοποίησης, κέντρα πρόληψης ή θεραπείας με επίκεντρο διάφορες εξαρτήσεις κ.α.